

۳. قاعده اخلاقی در مواجهه با پیروان ادیان دیگر چیست؟
۴. دو نمونه از حقوق همسایگی را بنویسید و برای هر کدام یک مثال نقض بزنید.
۵. چهار مورد از تکنیک‌های مرتبط با گوش دادن فعال در ارتباط با سالمدان را به همراه یک مثال بنویسید.

◆ پژوهش

با توجه به بسته شدن پنجره جمعیتی و پیر شدن جمعیت کشور در دهه‌های آینده، چه راهکارهایی را در معاشرت مطلوب با سالمدان، مضاف بر آنچه در متن آمده است، پیشنهاد می‌کنید؟ در کلاس گفت و گو کنید.

◆ منابعی برای مطالعه بیشتر

۱. باستانی. (بی‌تا). اصول تکنیک‌های ارتباط مؤثر با دیگران. تهران: ققنوس.
۲. برونستاین، مارتی. (۱۳۹۳). ارتباط مؤثر به زبان آدمیزاد. ترجمه نرگس یزدی. تهران: هیرمند.
۳. صادقی‌سرشت، علی. (۱۳۹۱). این هوش دست‌یافتنی: راهکارهای تقویت هوش هیجانی. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
۴. قربانی. (بی‌تا). سبک‌ها و مهارت‌های ارتباطی. تهران: بینش نو.
۵. محسنیان راد، مهدی. (۱۳۹۲). ارتباطات انسانی. تهران: سمت.

درس یازدهم:

اخلاق فضای مجازی (۱)

||| اهداف درس

- ۱ آشنایی با هویت مجازی در فضای مجازی و کارکردهای آن در زیست انسانی؛
- ۲ شناخت ظرفیت‌ها و آسیب‌های فضای مجازی؛
- ۳ آگاهی از اصول اخلاقی برای کنشگری در فضای مجازی.

||| تصویر کوه یخ

ماکس فریش^۱، نویسنده و ادیب آلمانی قرن بیستم، در یکی از داستان‌هایش با عنوان «ایزیدور»^۲، واقعیت دنیای مجازی را به شیوه‌ای جالب بیان می‌کند. فریش در بخشی از این داستان، زن و مردی را تصویر می‌کند که برای سفر به اقیانوس و تماشای دیدنی‌های آن، به یک مؤسسهٔ توریستی مراجعه می‌کنند. کارمند مؤسسهٔ توریستی از روی عکس و تصاویر، جاذبه‌های توریستی سفر دریایی را برای آن‌ها شرح می‌دهد و تصویر زیبای یک کوه یخی را به آن‌ها نشان می‌دهد. چند روز بعد، وقتی زن و مرد با کشتی دریایی به دوردست‌ترین نقاط اقیانوس سفر می‌کنند، ناگاه چشم‌شان به کوه یخی می‌افتد و زن هیجان‌زده فریاد می‌زند: «نگاه کن، درست مانند عکس!» زن کوه یخی را در عکس دیده‌است و از این‌رو ب اختیار فکر می‌کند کوه یخی مانند عکس است و نه عکس مانند کوه یخی.^۳

تجربهٔ بسیاری از ما در فضای مجازی واقعی شبیهٔ تجربهٔ آن زن است. واقعیت بیرونی شبیهٔ آن چیزی است که در اینستاگرام و واتس‌اپ دیده‌ایم، دقیقاً به همان رنگ یا همان لوکیشن. این یعنی بر عکس شدن معادلهٔ اصل و فرع در واقعیت.

۱. تعریف فضای مجازی

فضای مجازی را می‌توان برای توصیف تمام انواع منابع اطلاعاتی ایجاد شده از طریق

1. Max Frish

2. Isidor

3. علی اصغر حداد، *مجموعه نامه‌نی*، ص ۴۷۵-۴۷۹.